

Asia: VN/22156/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Rautavaaran kunta ja Pohjois-Savon liitto antoivat Tiilikkajärven kansallispuistoa koskevat laajennusaloitteet ympäristöministeriölle elokuussa 2020 ja keväällä 2021 Rautavaaran kunta asetti työryhmän Tiilikkajärven kansallispuiston laajennuksen edistämiseksi. Työryhmän työn pohjalta Rautavaaran kunta käynnisti marraskuussa 2021 kansallispuiston laajennuksen tarkempaa suunnittelua varten Master Plan -hankkeen. Hankkeen päätteeksi Rautavaaran kunta luovutti laajennuksen Master Plan -suunnitelman ympäristöministeriölle 31.5.2022. Laajennuksen Master Plan -suunnitelma kuvastaa edelleen Rautavaaran kunnan näkemystä kuinka Tiilikkajärven kansallispuistoa tulisi laajentaa ja kehittää. Master Plan -suunnitelma toteuttaa Osallistava ja osaava Suomi - sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta hallitusohjelmaa, johon on sisällytetty kirjaus kansallispuistoverkoston laajentamisesta. Tavoite sisältää sekä uusien kansallispuistojen perustamisen että jo olemassa olevien puistojen laajentamisen.

Rautavaaran kunnan esityksen tavoitteena on Tiilikkajärven kansallispuistoa laajentamalla toteuttaa jo luonnonsuojeluun varattujen alueiden suojelu kansallispuistona sekä saattaa uusia, nykyään metsätalouskäytössä olevia alueita suojelun piiriin ja edistää näin luonnon monimuotoisuuden suojelua. Tavoitteena on luoda laaja ja eheä luonnonsuojelullinen kokonaisuus sekä virkistyskäytöllinen yhteys Tiilikan, Pumpulikirkon ja Metsäkartanon välille. Esityksen tavoitteena on lisäksi kansallispuiston laajentamisella parantaa edellytyksiä luontomatkailun kehittämiseksi Rautavaaran kunnassa ja siten tukea itäisen Suomen elinvoiman vahvistamista. Laajennuksen merkitys on tunnistettu myös koko Pohjois-Savossa.

Rautavaaran kunta toteaa lausunnossaan laaditun Master Plan-suunnitelman mukaisen laajennuksen olevan ensisijainen vaihtoehto. Kunta kuitenkin tiedostaa, että esitetty kansallispuiston laajennusalue menee osittain päällekkäin Metsähallituksen jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen havaintoalueen kanssa. Esitetystä kutsusta huolimatta Metsähallituksen edustajat eivät ole olleet mukana Tiilikkajärven kansallispuiston laajennuksen Master Plan -hankkeen ohjausryhmässä, mutta osallistuivat ennen Masten Plan-hanketta joitain kertoja kokoontuneeseen laajennushankkeen työryhmään keväällä 2021. Tästä syystä jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen havaintoalueen

merkittävyys ja sille tärkeimmät alueet eivät olleet Rautavaaran kunnan tiedossa riittävässä määrin ennen kuin vasta Master Plan-hankkeen päättymisen jälkeen keväällä 2022.

Rautavaaran kunta toteaa lausuntonaan, että myös kunnalla on tahtotila sovittaa yhteen ensisijainen tavoite kansallispuiston laajennuksesta ja toisaalta mahdollistaa jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen havaintoalueen toiminnan jatkuvuus. Rautavaaran kunta ja Pohjois-Savon liitto ovat käyneet keskusteluja Metsähallituksen kanssa esitetystä kansallispuiston laajennusalueesta. Siksi Rautavaaran kunta lausunnossaan toteaa, että jos kansallispuiston laajennuksen ja jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen havaintoalueen yhteensovittaminen vaatii valmistelijoiden mielestä laajennusalueen rajauksen muuttamista, on Pohjois-Savon liiton laatiman liitekartan (toimitettu kirjaamo.ym@gov.fi) ja -lausunnon mukainen rajausta mahdollinen, tosin Haravalehdon alueeseen toivottaisiin olevan maayhteys. Rajauksessa rajataan pois jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen alueita (liitekartassa alue nro 4), joilla sijaitsee havaintoalueita, ja vastaavasti Pumpulikirkon Natura 2000 -alueelta lisätään kansallispuiston laajennusalueeseen täydennyksenä Ilvessuon ja Penkkisuon aluetta (liitekartassa alue nro 2). Liitekartan mukainen laajennusalue pienentäisi Eikun Erä ry:n ja Joutenuksen Erä ry:n sekä valtion erälupien 8836 Keyritty 2 D hirvialueen ja 7614 Siera-Yöttäjä pienriista-alueen ja laajennusalueen osittaista päällekkäisyyttä. Rautavaaran kunta esittää harkittavaksi, että kansallispuiston laajentuessa säilytetään hirvieläinten metsästysoikeudet ja metsästysmahdollisuudet entisellään alueilla, jotka eivät ole retkeilyn kannalta avainasemassa.

Rautavaaran kunta puoltaa muutosta, jossa Metsäkartanon kaavoitettu alue on alueen jatkokehityksen helpottamiseksi rajattu laajennusalueen ulkopuolelle (liitekartassa alue nro 1).

Pohjois-Savon liiton laatimaan liitekarttaan on merkitty myös Metsäkartanon läheisyyteen sijoittuvaa moottorikelkkareitistöä (nro 5), jonka olemassaolo ja kehittäminen tulee turvata myös osana kansallispuistoa. Laajentamalla Tiilikjärven kansallispuistoa Master Planissa esitetyllä tavalla ja tarvittaessa huomioimalla jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen havaintoalueen toiminnan jatkuvuus luodaan erinomainen kokonaisuus, joka palvelee alueen kaikkia käyttäjäryhmiä ja vahvistaa alueen elinvoimaa sekä toteuttaa Ympäristöministeriön esityksen tavoitteet.

Ruotsalainen Henri
Rautavaaran kunta